

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petisorsát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több
izbeli hirdetések, alku szerint a
legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön
30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény
minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött
kéziratok nem vétetnek tekintetbe.
Ugyszintén a szerkesztésnek nem adatkak
száma.

Emésztéshány, aranyér
és az altest bajainál
mint legolcsóbb
és leghathatósabb házi szer
van ajánlva.

TERÉSZ SCHWEMML
PUFFADÁS,
GYOMORÉGÉS,
ARANYÉR,
KREKEDÉS,
ÉS EPE-BAJOK,
ÁTALAN VÉR.

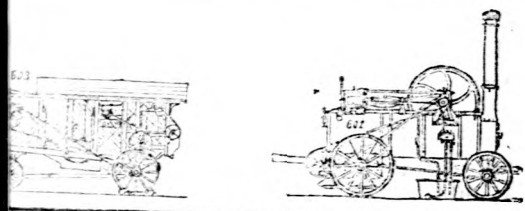
Bármily
korú egyének
használhatják.

Könnyen vehető
be, gyengén és fájdalom nélkül old.

ak orvos és különböző szaklap a Brandt által készített szerkesztés, a testre minden hátrány nélkül ható fajjalom nélkül ható orvosi szer, minden egyének leg-
nyálta tartják elismer-
Brandt orvosok
Minden ellátva,
V. Emil és Vecsey Viktor gyógyszer. uraknál

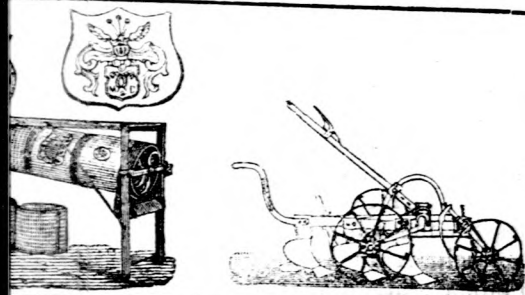
Dr. Brandt

Lead & Jefferies

mann J.

az osztr. Államvaspálya közelében.

Eredeti Mayer **Eredeti Jefferies**

szem és szemölcs !!

Nyugosgyógyász által kősi ett „Clavethyl”
ör és minden hasonló bőrképződményt irtó
erő ment, fájdalom nélkül — pár nap
frt. Hasáért kezeskedem. Kapható Bu-
nden gyógyszerárában.

án megrendelhető alábbi kitűnő hatásu
és ételhez való kitűnő, ára egy nagy üveg-

u, több e ismerő irattal kitűntetett szer,
gyomorbetegség, „Katzen jummer”, kor-
u, ára 1 frt. o. é

, mell és tüdő katarisnál; gyors és biz-
stbit ír ó szer. Csakis a rácsáló állatokra
lan, ára 1 do'ozzal 50 kr.

arait, növesztő, gondórtó, mely éa kor-
s minden bőrbetegség ellen, kitűnő ára

moly és fjkorpásság ellen biztos hatá-u,
szer”, ára használati utasítással 4 frt.

inomabb 1 frt.
ára 50 kr.

lábizzadás ellen biztos és gyors hatá-u
olymosi

S, gyógyszerész:

elytt, Erdély.

ey-ház.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft. 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpénz, VECSEY-ház, földszint a szer-
kesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY
KAROLY könyvkereskedésében és a
szerkesztőségénél. Egyébutt a postahiva-
talok útján.

Debreczen, május 28.

Hihető, hogy Tisza Kálmán
míg kormányon lesz, mindent elfog
követni, hogy a képviselőválasztási
ügyekben valaha a curia ne bírás-
kodhassék, de egyuttal valósággal
hihetetlen, hogy a curia bíraskod-
hatását a függetlenségi párt elle-
nezzé.

Már az 1874-ik évben, mikor
még a Deák-párt ült a kormányon,
Irányi Dániel indítványt tett az or-
szággyűlésen, melynek alapján uta-
sított a kormány e tekintetben
egy törvényjavaslat betérjesztésére.
Hogy a betérjesztett törvényjavas-
lat pár szótöbbséggel megbukott, az
onnan nyerte magyarozatát, mert a
fusió szaga és ize már akkor na-
gyon által járta volt a hatalomban
és a husos fazekakban osztozkodni
vágó Tisza pártot.

Az indítványt Irányi Dániel
tette, ki nem tartozott a kormány-
párthoz, de tette azt azért, mert
már a választási visszaélések any-
nyira botránysakká váltak, hogy
maga az akkori kormánypárt több-
sége is undorodott tőle.

Rendesen a kormányok, mikor
már kezdik magukat lejárni, hatal-
muk fentartása végett a képviselő
választásnál vesztegetéshez és ita-
táshoz folyamodnak, hogy — Irá-
nyi Dániel megjegyzéseként — a
pálinkával, — mint bájjattal kor-
hadt testüket annyira mennyire fel-
elevenithessék.

A Tisza-kormány is lejáróban
van; mindenki tudja, hogy ezen há-
rom évi ülészak alatt a képviselők
többségét egyedül csak a husosfa-
zék csatolta hozzá; most a legköze-
lebbi választásnál a vesztegetés min-
den erkölcselen nemeit felfogják
használni kormány és párt egy-
aránt, hogy a husos fazekat meg-
tarthassék, és miután ezt az ellen-
zék tudja, miután azt is tudja,
hogy az ilyen uton-módon bekerült
képviselők, a benyújtandó kérvé-
nyek felett bizony nem ítélnének
igazságosan, és miután az ellenzék
ezzel tisztában van, fel sem lehet
tenni róla, hogy a curia bíraskodá-
sáról szóló törvényjavaslatot —
mint ezt a kormánypárt elhitetni
szeretné — ellenezni akarta volna.

Az ellenzék örömet enged
minden egyes választási kérdését a
curia ítélete alá, mert vesztegetni
sem akarata, sem pénze nincsen,
ellenben a kormánypártra nézve na-
gyobb csapás nem lett volna, mintha
már a legközelebbi képviselőválasz-
tásoknál benyújtandó kérvények a
a curia bíraskodása alá boosáttat-
tak volna.

Mindig mérsékelt elbánásban
részesítette a kormánypárt az el-
lenzékét? Miben? hiszen nem ada-
tott ellenök be kérvény, tehát mér-
sékletet nem volt mi tárgyban és
ki ellen tanusítani, ellenben a leg-
brutálisabb visszaélések is a kor-
mánypárt részére nemcsak elnézet-

tek, hanem gyamolítottak. Így szü-
lemlett meg Magyarországon a cor-
ruptió, az erkölcselenedés, mely
addig nem ösmert gyomot. Tisza
Kálmán és kormánya kertészként
ápolja és — tenyészti.

Az 1881—1884-iki országgyűlés
folyó évi szeptember 24-ére hivatik össze.
A főrendiház tagjainak a belügyminiszter
által elrendelt összeírása a törvényhatósá-
gok által már mindenütt eszközöltetett, s
az arra vonatkozó adatok már betérjesz-
tettek a belügyminiszterhez; a királyi
meghívók a jövő országgyűlésre ezen össze-
seírásnak alapján fognak eszközöltetni.

A határvidék bekebelezése
tárgyában a legközelebbi napokban ő fel-
sége elnöktele alatt Budapestben miniszteri
tanácskozás lesz. E tanácskozásban gr.
Pejacsevich bán is részt fog venni. — A
bekebelezési módok most véglegesen
lesznek megállapítandók.

Csatár Zsigmond képviselő esü-
törtökön számolt be Csongrádon képviselő
működéséről óriás néptömeg előtt,
mely minden töle lehető módon igyeke-
zett szeretetét és ragaszkodását tanusítani.
A legnagyobb lelkesedés közt felkeretett,
hogy a képviselőjelöltséget fogadja el, mit
teljesített is.

Az országgyűlés befejezésének
napja még nincs végleg megállapítva s
még nem bizonyos, hogy május 31-én,
vagy jun. 2-án fogja-e a király trónbe-
széddel az országgyűlést befejezni.

Mudrony Soma jelöltsége.

Debreczen, május 27.

Sohasem élünk ráfogásokkal. A ki-
csinyes ráfogások alkalmazása ugyanis csak
keserves kenyér.

A „Debreczen” sohasem mondta,
hogy Tisza Kálmán ismét a szepsi-szent-
györgyi oláh vokskot bizalmát fogadja el,
sőt azt is mondtuk és állítottuk, hogy
Nagyváradot is — ha az t. i. succédálna,
— vissza fogja utasítani; határozottan ál-
lítottuk, hogy a debreczeni hivatalsok
vokskoba helyezi reményét. Ellenkezőleg
a „Debreczeni Ellenőr” azon hírt repti
szét, még pedig ritkított betűkkel (minek
ugyan egy függetlenségi ember sem ül fel,
bár arra volt számvá), hogy Mudrony Soma
a választások alkalmával Budán fog man-
dátumot vállalni.

Bár nagyon örülünk rajta, hogy
Mudrony Somát, az ipartgy kitűnő elő-
harcosát Budán is megválasztják, s érte
egy mamelakot kilöknek, de határozottan
kimondhatjuk, hogy Mudrony Soma meg-
választása esetében, a debreczeni man-
dátumot fogadja el.

Ha olyan „erős” az a „nagy kerü-
let” a szabadelvű pártja nézve: miért te-
szí magát nevétségessé kicsinyes dolgok-
kal? miért rágódik Mudrony Soma azon
elhatározásán, hogy Budán is elfogadta a
jelöltséget?

Meghisszük azt, hogy szeretné a hely-
beli szabadelvű párt, ha Mudrony Soma
nem lenne képviselőjelölt Debreczenben;
— kegyes engedelmeivel vagy anélkül is
azonban meg fog tüközni a nagy aggural
a harmadik kerületben, és reméljük, hogy
diadalmasan.

Országgyűlés.

A képviselő ház tegnap vette tár-
gyalás alá a Tisza-völgy ármentesítése ér-

dekében a kormány által teendő intézke-
désekről szóló törvényjavaslatot. Láng La-
jos előadón kívül, Tisza Lajos is ajánlta
a javaslatot elfogadásra.

Vidlicskay József az előadóval szem-
ben azt vitatja, hogy a Tisza szabályozás
körüli tapasztalt bajok fokutforrása nem a
rossz adminisztrációban, hanem a szabályo-
zás hibás technikai keresztülvitelében ke-
resendő. Szóla a törvényjavaslatot nem
veti el a priori, de azt egyrészt idő-
előttinek, másrészt ki nem elégítőnek,
tartja, azért azt a napirendről levétetni
óhajtja, a kormánynak adandó azon uta-
sítás mellett, hogy a legközelebbi jövőben
szorították egyfelől a legfenyegetettebb
vidékek minden áronni megvédésére, másfel-
ől tanulmányozza az eddigi rendszert azon
irányban, megfelel-e a mostani mérté-
kek a célnak, és nem volna-e helyesebb
a töltési redszerről áttérni a víz leveze-
tési rendszerre?

Németh Albert elfogadja a törvény-
javaslatot, (Helyeslés jöbbséggel), mert ab-
ban letéve látja mindazt, a mit tenni le-
het és mert felhatalmazza a kormányt,
hogy azon hanyag és tehetetlen tisztvisé-
loket, kik sógorság és komaság egyik-má-
sik társulat élén állnak jobb és ügyesebb
hivatalnokokkal helyesítse. (Thaly Kálmán
közbeszól: A központban, az államtitká-
ron kell kezdeni!) Hogy a kormány mi-
nő egyéneknek alkalmas, azt a képviselő
ház ellenőrzi, mert esetleg felelősségre
vonhatja érte a miniszrert.

Herman Ottó határozati javaslatot
nyújt be az iránt, hogy a kormány a köz-
lekedési miniszterium szervezetét kiege-
szít és parlamenti ellenőrzés alatt álló
folyamszabályozási központi osztály azon-
nali felállítására utasítsák; azonkívül
hatalmaztassék fel a kormány arra hogy
a társulatok mellőzésevel utólagos beje-
lentés mellett a szükséges munkálatokat
végrehajthassa.

Móricz Pál röviden a törvényjavaslat
elfogadása mellett nyilatkozik.

Thaly Kálmán azt kívánja, hogy ne
csak a Tisza völgyére költünk, hanem az
egész országban vitessék keresztül a víz-
szabályozás.

Hieronymy Károly államtitkár Törs
Kálmán a törvényjavaslat mellett emelnek
szót, és ezzel elnök a vitát berekeszté.
Sőt illeti még az előadót, a minisztereket
és Bányhidat, mint indítványozót, kik hol-
nap fognak szólni.

Végül elhatározatott, hogy holnapról
kezdve az ülések 10—3 óráig fognak
tartani.

Iparos szakoktatás.

A kereskedelmi miniszterium az ipari
szakoktatás és háziipar jelen állásáról
Magyarországon egy 455 oldalra terjedő
kimerítő s az egész dolgot teljesen felölelő
jelentést dolgozott ki, mely már legköze-
lebb nyilvánosságra fog hozatni a mennyi-
ben az országban levő kereskedelmi és
iparkamaráknak megküldetik.

A jelentés anyaga négy csoportba
osztva, újonnan szervezett házi ipar s
iparoktatási országos bizottság szerveze-
tének ismertetésére, továbbá az ipari szak-
oktatás ügyére, a harmadik csoportban a
házi ipar, s végül a fegyházakban és
ügyészségi börtönökben üzött iparra vonat-
kozó ismerő adatokra terjed ki.

A jelentés a házi ipar és iparokta-
tási bizottság szervezetét előrebocsátva,
második részében áttér az ipari szak-
tatásokra, az ipari szakiskolák s ezek kap-
csában a budapesti állami közép ipar-
iskola szervezetére. Az utóbbi intézet ren-
deltetését legáltalában mutatja be a je-
lentés következő passzusa: „Ez intézet
műmunkásokat, műiparosokat nem nevel,
de némely iparágak természeté szerint a
tanulóknak a műipari érzéket is fei fogja
kelteni s kifejleszteni annyira, hogy ipa-

raguk művészesítésre is törekvésük célja
legyen, s ez irányban — ha mások segít-
lyével is — bizonyos öntudattal működ-
hessenek.” A második részt a kassai ál-
lami gépészeti ipariskolát, továbbá a bu-
dapesti kir. iparművészeti tanintézetet, végre
a magyar országos iparművészeti muzeum
ideiglenes alapszabályait tüzetesen ismer-
tető fejezetek zárják be.

A harmadik rész a házi ipart tár-
gyalja s az aradi, budapesti, brassói, deb-
reczeni, kassai, kolozsvári, pozsonyi, sop-
roni és temesvári kereskedelmi és iparka-
marák területén a hazai ipar már létező
ágainak tovább fejlesztése s újabb ipar-
ágak meghonosítása érdekében tett intéz-
kedéseket előadva, érinti az ipar tanul-
helyek berendezése, oktatási irányja és ter-
melő képességének kitüntetése szempont-
jából tett intézkedéseket s fojlatólag a
házi ipart és ipari oktatást terjesztő po-
zsonyi, szepesmegyei, gömörmegeyi, zemp-
lőnmegeyi, miskolcz-borsodi egyesületek
s az ezen területen fűnnálló egyes ipar-
tanműhelyek méltatására tér át; részletes
ismertetés tárgyát képezik itt a kassai ál-
lami közsözüvészteti tanműhely, a házi ipar
és ipari oktatást terjesztő székely egye-
sületek, a központi házi ipar és iparfej-
lesztő egyletek, a felső tiszavidéki házi
ipart terjesztő egyesület, a sopronyi házi
iparegylet, az udvarhelymegeyi házi ipar
és iparoktatást fejlesztő egylet, a buda-
pesti országos nőiparegylet, és a budapest-
III. kerületi budaujlaki nőipariskola is; e
főresz befejezését az ipari tanműhelyek
táblázatos kimutatása, valamint a tan-
intézetekben felvett iparágak tanítási irányja
és termelő képességének kitüntetése cél-
jából foganatosított intézkedések részletes
felsorolása adja.

A negyedik rész a fegyintézetek és
ügyészségi börtönökben üzött iparágakat
elemzi s az ipartermelési viszonyok e te-
kintetben való feltűntetése érdekében a
kereskedelmi miniszterium által felvett
kérdőpontokat elősorolva, sorban a szá-
mosujvári, lipótvári, illavai, váci és mun-
kácsi országos fegyintézetek iparviszonyait
ismerteti.

Az oroszországi zsidóüldözések.

Majd egyik majd másik pontján a
nagy orosz birodalomnak lobbot vet a zsi-
dókra nézve végtelenség vált fanatizmus. A
jelek arra mutatnak, hogy a zsidóüldözé-
sek egyre terjedőben vannak. Moszkvá-
ban rendkívül félelem uralkodik a zsidók
között, kik pénzüket és ékszereiket a bank-
ban sietnek elhelyezni. Számosan közülök
külföldre utaznak. Moszkvában ismételve
terpentinnel öntették le zsidónöket az ut-
czákon. Berdzszewben nem csekélyebb fé-
lelem uralkodik a zsidók között, noha e
városban 75,000 zsidó mellett csupán 5000
keresztény lakik. A zsidók itt három ezer
emberből álló polgár őrséget alakítottak,
mely kivilágított ablakok mellett tartja
éjjeli őrszolgálatát. A félelem okát itt a szom-
széd nagy falusi községek képezik.

Kievből írják, hogy e városnak tu-
lajdonképen nincs zsidó lakossága. Majd-
nem valamennyi zsidó megmenekült, s még
azok is boldognak érzik magukat, kik
puszta életükön kívül semmit sem mentet-
tek meg. Kolunkoff tábornok és Bielzoff
ezredes a megmenekült zsidóknak a város
közélemben menhelyet nyitottak. Ez ugyan
nem egyébb egy nagy csúrnél, mely oly-
kor löszér raktár gyanánt szolgál, de a
zsidók ezen aszlyumot is köszönettel fo-
gadták, mivel itt legalább életüket érzik
biztonságban. E levegő és viláosság hiá-
nyával levő csúrnben mintegy kétezer em-
ber van összsufolva, kik hangyák gya-
nánt mozognak a szük helyiségben. Nagy-
részt nők és gyermekek vannak itt, kik-
nek száma ujonan érkező menekülőkkel
egyre szaporodik. Jobbadára rongyokba

burkolvak, sokan meg vannak sebesitve vagy bantalmazasok nyomait viselik magukon. Egy szemtanu mindjart az ajto mellett egy tiz éves fiut látott, ki haldokló állapotban volt. Mellette anyja ült, kit a kétségbeesés keserve egészen némává tett. S nem egy ilyen csoportot lehetett látni. Iszonyu kígyózóltság uralgott a számos ember által lakott helyiségben. A tartós eső a csűr környékét valóságos moesárrá változtatta, úgy hogy a menekülőknél akarva nem akarva a fojtó légkörben kellett maradniok. Egy halvány ember elbeszélte, hogy a dühöngők az ágyból zavarták ki és hogy házán kívül elvesztett 20 ezer rubelt, mely szekrényébe volt zárva. Egy szegény nő két fivért utközben ölte meg a feldühödött nép. Mennyi nyomor csak e néhány talpalatnyi helyiségben!

A külföld.

Helffmann Jesse.

Az „Intransigeant“ minden meghazudtolások dacára leghatározottabban fenntartja az általa hozott hírt Helffmann Jesse haláláról s ezeket mondja:

„Noha még eddig lehetetlen volt azokhoz a személyekhez férni, kik tanúi voltak Helffmann Jesse utolsó ízben történt felakasztásának, mi azért mégis oly biztos kufórasokból merítettük adatainkat, hogy azokat lehetetlen kétségbe vonni.

„A muszka kormány nagyon jól tudja, hogy Helffmann Jesse halálát már nem fogja továbbra is tagadhatni, ennél fogva a közvéleményt erre elő akarja készíteni és saját közegei azok, melyek azt Pétervárot leginkább terjesztik, oly emberek, kiknek a kémkedés gyalazatos mestersége Kainbélégek mintegy homlukokra latsszik süttve lenni, azalatt pedig a hivatalos muszkalapok e hírt meghazudtolják. Ez a muszka kormány rendes taktikája. Pétervárott nincs ember, ki ezt nemcsak feltételezi, de valóban hiszi is.

„Ezt látszik egy félhivatalos lap tudósítása megerősíteni, mely május 22-ikéről keltezte azt mondja, hogy Helffmann Jesse nagyon el van gyengülve s szinte haldoklik idétlen szülés óta.

„Kétségtelen, hogy Helffmann Jesse az idézett napon meghalt, megfojtva és felakasztva bürtönében, és a muszka kormány hasztalanul igyekszik azt tagadni.

Midhat pasa elfogatása.

Szmirnából írják f. hó 18-ról: Roppant gyorsan terjedt el a hír a városban, hogy Midhat basa fő kormányzót Abdul Aziz szultán megilkolásában vádolják. Kezdetben sokan kételkedtek a hír valóságában. Tegnap délelőtt azonban egy szakasz sorozatbeli gyalogság jelent meg Midhat basa konakjában. Mig a katonaság bevonult, Midhat basa a kertajtót át elhagyta konakot és a kerttel szomszédos francia konzulatúsi épületbe ment, hol Rajnaud konzultól menhelyet kért. A konzul azt válaszolta, hogy Tissot francia követől utasítást fog kérni.

A térparanesnok. Hilmi, pasa, eközbe az olasz konzultól azon jelentést vette, hogy Midhat pasa kész nem-török hajón Konstantinápolyba menni, az esetben, ha részrehajlatlan bíróság elé állítatik. Midőn a porta Hilmi pasa utján ezen jelentésre

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Egy grófnő titka.

— Elbeszélés. —

28.

Szalatnai Lászlótlól.

Az orvos az inast hívta be, de ezzel egyszerre lépett be Berkesi Elek is.

Meg volt lepette az öreg ur, midőn őcsét halva látta, bár nem szerette, de mégis feltámadt benne a rokoni érzés, s épen ilyen halállal. — No de mánap gyilkosa is megy utánna.

Berkesi Elek aztán rendelkezett öse mikénti eltakarításáról s a halotti szertartásról, s mind ebben eljárni az orvost kérte fel: mire az szívesen ajánlköztott.

Mi volt a levélben írva, melyre Berkesi Gusztai végerejét feszíté meg, majd megtudjuk.

Az orvos most már csak azon gondolkozott, hogy kézbesítse; vagy mi okon menjen ki a báró lakására, mivel Róza grófnő be nem jött a városba.

Végre is legjobbnak találta, ha a betyárt kivégzik, — mivel ez ott fog végbemenni, — oda kimenni, hogy a kivégzést megnézze s ekkor átadja,

Mánap a rögönitélő bíróság a be-

értesült. Djevedo igazságtgyminiszter Midhat pasához sürgönyt intézett, melyben a miniszter tudja vele, hogy a nyilvános eljárás ellen elrendelték és hogy védelmében nem fog korlátoztatni, Midhat e sürgöyre nem válaszolt.

De midőn a francia konzul felvilágosította, hogy a vett utasítások alapján nem adhat neki oltalmat és hogy, mint hiszi, a többi konzulok is hasonló utasításokat kaptak. Midhat pasa táviratilag felkérte az igazságtgyminisztert, hogy biztosítsa őt arról, hogy életét s becsületét mindaddig meg fogja oltalmazni, míg a törvényszék nem mond ítéletet fölötte. A miniszter erre táviratilag válaszolt s kötelezte magát, hogy Midhatot a rendes törvényszék elő fogja állítani Szmirnában, mely a törvény értelmében fog eljárni. Erre végre Midhat pasa engedett a francia konzul tanácsának és ma délután négy órakor a helybéli hatóságánál jelentkezett.

A fővárosból.

Kevés idő előtt — egy orosz érkezett fővárosunkba, ki noha csekély podgyászszal utazott, nagy pénzüsszeg és néhány föllette értékes ékszer birtokában volt. Ezen egyén, ki néhány helybéli orosz alattvalónak Krapotkin herceg sógora gyanánt mutatta be magát, néhány nap óta podgyásza hátrahagyásával nyomtalanul eltűnt a fogadóból, hol szállva volt. — Hirtelen elutazás itt aligha forog fön, minthogy az illető pénzszöveleek megérkezése előtt nem szándékozott távozni Budapestről, mit egy-két ismerősével tudatott. A föltevés, hogy büntény áldozata lett, nem valószínű. A rendőrség értesítettet ezen ügyről, azon hozzáadással, hogy az eltűnt egyént utójára éjjeli mulató helyeken látták.

Régi magyar könyvet, mely egyike lehet az elsőnek, melyeket Magyarországon nyomtattak, lettek a budai városban lomtárában. A könyv körülbelül 5 cm. vastagságú, borjúból átvont kemény fatáblába van kötve, czimlappja hiányzik, az első 5 és az utolsó lapok is ki vannak téve. A könyv czimé: VJ CHRONICAAS KEONV minden lap fölén van nyomtatva. A vörös és fekete betűk erősek és rendetlenek, mintha fabetűk lettek volna.

Hogy Bosznia és Hercegovina okkupálásával minő ternőt csináltunk, azt talán fényesebben ni sem igazolhatná, mint a következő eset.

Sz. budai ügyvéd végrehajtást kért fele nevében egy alperes ellen, ki időközben Boszniába költözött. Az árverés foganatosítása véget az ügyvéd tehát az igazság- és közös pénzügyminiszteriumok utján Bosznia illetékes hatóságához fordult, a magyar kir. igazságtgyminiszteriumnak 10499e/S81. sz. leirata azonban értésére adja a végrehajtó fél képviselőjének, hogy az árverés azon okból nem foganatosított, mert alperes Boszniában Plevjében a novibazári zandszakban lakik, ott pedig a végrehajtásához szükséges hivatalos egyének nincsenek. Egy tartomány a hol nincs végrehajtó, ez már csak boldog állapot!

tyárt csakugyan halálra ítélte; — az ítélet azon kis falu határára hajtattott végre, hol Berkesi Elek lakott.

Iszonyu nép gyűlt erre össze a szomszéd faluból, s városból.

Voltak itt férfiak, nők, gyermekek, egy a köznépől, mint az uri rendből.

Berkesi Elek nem csekély meglepetésére még Róza grófnő is elhatározta megjelenni.

Midőn a betyárt a vesző helyre kivitték, akkor is bátran nézett az a bitófára, s a helyett, hogy a mellette lévő lelkes beszédre hallgatott volna, iszonyu átkozásban tört ki; s megátkozta apját, anyját, kik őt elvették magoktól, s azzal látszólag nyugodtan lépett a bitófa alá.

Pár perc múlva csak élettelen teste vonaglott azon.

A doktor e perezben furakodott Róza grófnőhöz, s átadta a levelet.

A grófnő csupa kíváncsiságból feltörte, s bele pillantott.

Iszonyu volt a levél hatása.

A grófnő egy velőtrázó kiáltással ugrott le a hintóról, — melyen eddig ült, s a bitófa felé akart rohanni, de ajultan rogyott össze, ezen kiáltással: „Fiam!”

Sokan rohantak hozzá, de ferje először is a levelet vette fel, s zsebre téve azt olvasatlanul, úgy segített nejét a koszra feltenni.

József főherceg mint az orsz. magyar iparegyesület fővédnöke, kilátásba helyezte, hogy az egyesület közgyűlésén meg fog jelenni, feltéve természetesen, hogy az oly időben tartatik, midőn ő a fővárosba tartózkodik. Erre való tekintettel a közgyűlést június 15-ére tűzte ki a választmány s tudatta ezt a főherceg főudvarmesterével. Igen valószínű, hogy a közgyűlésen a főherceg jelen lesz s személyesen fogja az egyesület díszérmeit a kiténtetettek közt kiosztani. A közgyűlésnek az új városába nagytermében való megtarthatása érdekében az igazgatóság már meg tette a szükséges intézkedéseket.

A „Váljunk el“ utolsó felvonása úgy kívánja, hogy az izgatott menyecske képen kapja az udvarlót. Az illuziót kedveért szükséges, hogy a mozzanat ne csak jelzés legyen, Molnárné asszony az adott sebire a színpalak közt azzal szokott gyöngéd tapaszt nyújtani Nádaynak, hogy a „Váljunk el“ minden előadása után egy csinos bokrétaeszköt tűz a kabátjára. Ez már egész szerződésszerűleg megy, mint egykor az „Északi csillag“ fénykorában, midőn Hollósy Kornélia urhölgytől (Katalin ezárnőtől), a pofont kapott Gricenko káplár ábrázolója: Benza mindig egy-egy füzant kapott s ennél fogva óhajtotta is a dalmít és a velejáró pofleves minél gyakoribb ismétlését.

Törvényszéki csarnok.

Szüleinek gyilkosa.

A Pest vidéki törvényszék előtt tegnap délelőtt kezdtek tárgyalni Tujvel János pörét; e fiu megölte édes atyját és mostoha anyját; vele együtt áll vád alatt neje Szloboda Mária.

Tujvel János verőzei születést, 24 éves, katolikus vallásu, nős, egy hét hónapos fiugyernek atyja, bognárlegény az utóbbi időben napszamos. Vádott büntetlen előéletűnek mondja magát, elnök figyelmzettetésére azonban beismeri, hogy verekedési kihágásért 24 órai s becsület-sértésért 10 ft pénzbírság illetve 2 napi fogságra ítéltetett.

Elnök. Beszélje el röviden a multját. Vádolt: A verőzei határban születtem s 10 éves koromig voltam atyai háznál. Ekkor meghalt anyám, én pedig egy Pozsonyhoz közel lakó nagybátyámhoz kerültem, hol a bognármesterséget tanultam. Tizenhat éves voltam, midőn mostoha anyám hazahítt, azt mondván, hogy otthon jobb dolgom lesz, azonban csak napszamból kellett élnem.

Elnök: De hiszen maga pályaőr is volt? —

V. Igen, voltam, de csak ideiglenesen Muzsla határan, Esztergom felől.

Eln.: Miért vesztette el ezt az állomását? —

V. Azt nem tudom.

Eln. Akkor megmondom én; azért esapták el magát, mert gromba volt a pályabiztossal s a pályaorvossal.

V. Az nem igaz.

Elnök. Mit tett aztán? —

V.: Irám apámnak, hogy küldjön egy kis pénzt, mert nagy nyomoruságban vagyok, de apám mitsem akart rólam tudni.

A grófnőt még otthon is ajultan vitték szobájába, hol az orvos s a nőcseldek ápolni kezdék.

Berkesi Elek csak ekkor vette elő a levelet, midőn a szobában egyedül volt.

De midőn elolvasta, ő is iszonyu kiáltással rogyott le, görcsösen gyűrte össze a levelet.

A levél tartalma ez volt: „Grófnő! a most kivégzendő betyár az én gyilkosom; senki más, mint bűntünk gyermeke. — Berkesi Gusztáv.”

Berkesi Elek csakhamar magához tért, de nem volt képes egy lépést sem tenni. Gondolkozott mitévő legyen.

Gondolataiból az orvos belépte zavarta fel:

— Báró ur! — mond az, — szomorú dolgot kell tudtára adnom!

Berkesi közönyösen mondá:

— Mondhat bármit, hiszen szomorubbat már nem mondhat, mint a mit a véletlen adott tudtomra.

— Nézze meg ön nejét, mert a grófnő megőrült.

Berkesi felnezt az ég felé. Ajkai valamit mormogtak, mit az orvos nem értett, s aztán egész nyugodtan mondá:

— Jól van orvos ur, intézkedni fogok. Hagyjon magamra.

Az orvos, ki szavainak nagy hatást

Még lakást sem akart adni s két napig lakást kaphattam.

Eln.: A vizsgálat folyamán ön becsületes, mert, hogy a feleségének s anyósának megmondta, hogy meg fogja ölni a szultánt. Beismerte azt is, hogy felesége a gyilkosságnál jelen volt.

V.: Csak elkisért, de nem jött be velem. —

Eln.: Mit tett a gyilkosság előtti napon? —

V.: Nem dolgoztam semmit, csak fel és alá jártam a szobában s a gyilkosságról gondolkoztam. Este lefeküdtem. Tizenkét óra előtt felkeltem, magamból vettem a baltát s azt mondtam a feleségemnek: „gyere Mari menjünk, ha mindegy az apámnak anyi embersége, hogy segítségemre jöttél, hát veszzen el.”

Eln.: Tehát vele volt a felesége; mit beszéltek az uton? —

V.: Semmit; nagyon el voltam keseredve s nem szerettem, ha szóltak hozzám.

Eln.: A felesége meddig ment? —

V.: Nem messze az örházótól, melyben apám lakott, van egy szalmakazal, ott visszamaradt a feleségem. Azt mondtam neki: „várj Mari, majd lopok valamit.” Egy darabig én is várakoztam a szalmakazal mellett, míg a tehervonat elment. Ekkor láttam, hogy atyám gatyában s téli ingben kijön az örházóból; én besiettem a szobába s balta fokával fejbe ütöttem anyámat, aki az ágyban feküdt. Anyám az ütésre felugrott az ágyból, ekkor újra fejbeütöttem s ő elesett. Mikor anyámat megöttem, kifordultam a szobából, de még az ajtóban találkoztam apámmal, felfogtam e fejszét s őt is leütöttem.

Eln.: Mi történt ezután? —

V.: Felnyitottam a szekrényt s összeszedtem a ruhát, nyálábra vettem s kivittem a kazal mellé, hol feleségem várakozott rám.

Eln.: Hányszor ütött az apjára? —

V.: Azt nem tudom.

Eln.: Feleségének mikor mondta meg, hogy gyilkolt? —

V.: Az uton mondtam meg neki s ő megijedve azt felelte, hogy ebből nem jó dolog less.

Elnök felmutatja az elrabolt tárgyakat, nagyobbára női felső s alsó ruhák ezek, egy ezüst zsebkönyv, egy két csőrös pisztoly s 80 kr rézpénz. V. A vádolt beismeri, hogy a felmutatott tárgyakat apjától rabolta el. Az óra s a kés pénze meggegyzi, hogy azok valószínűleg valamely kabátban lehetnek, mert ő nem emlékszik arra, hogy a tárgyakat elvitte volna.

Eln.: Mit tett a rabolt ruhákkal? —

V.: Belekötöttük feleségem kendőjében s vittük haza, hol én elastam őket egy verembe.

A tárgyalást folytatni fogják.

Időjárás i jegyzék.

A légnymás általában lassan alább szállt. A nagy légnymás (763—764) Urszország nyugati részében, a depresszió (155—756) Magyarországon, a Balkánfélszigeten, részben Ausztriában van. Németországban különböző irányu, a legyenge szeleknel az idő változó felhős, gyakori égi háborúkkal.

gondolt, véghetetlen meglepetve — a báró nyugodtságtól — ment ki.

A báró pedig nem ment nejehez, hanem gondolkozva járkált szobájában.

Végző.

Elbeszéléstünk véget ért. Kevés mondanivalónk van még.

Róza grófnő, vagyis már Berkesi Elek, pár év múlva meghalt; örökségéből sohasem gyógyult ki.

Berkesi Elek ez eset után elveszté minden életkedvét, egészen visszavonult a világtól, s kis falujából sohse ki nem mozdult.

Midőn meghalt, birtokán roknai osztottak, de készpénzt mi szép összeg volt, jótékony cseleokra hagyta.

Romházi Elemér, midőn megtudta, hogy a báró meghalt, s a sors Rózát és Berkesit mindkettőnek megbocsátott.

Szántai Sándor írta meg neki ez esetet egész terjedelmében.

Ez eset Sándort is nagyon megrendíté, s midőn hazament nejét átölelte és sokáig csókolta azt szenvedélyesen s titokban egy könnyet törtült ki szeméből.

Midőn később meghallotta, hogy a grófnő meghalt, megindult hangon belege!

— Bocssássa meg az ég, a miket vétkezett! . . .

Hazánkban sékelt szelek me főlebb, a légnymó szállt. Az idő tó possal váltakozó zivatarral félbes don, Besztercező márkon, Orsová és Ungvárott. Kilátás a nyire felbős, bo időt várhatni te vel és helyenki

U J D

* Szemel

selő hosszas tá meg először a lépésekor éljen

* A mai

szép érdeklődés rében. A jegye folyamán. — M a n d o k y

* Valópo

valópörökben. minczt ilyen p nít tárgyalatna dítottak a ferje állhatatosabbak

* A deb

önképzo egyesü pitásának javar ton) a népkert rendezni.

* Katast

szepesi tanuabir rasi becslo bizto kalatát a szepes fön a Keszei-Li s következő du kadalnanul. A

* A Pe

munkatársai kil tőségéből, a kö rüt differenciát tegnap óta új mint írják, —

* A ka

nagy mörvben l hónapok alatt közös hadügymi dalom tamadt a nak a polgári h mérvü igéybe hátrányára lenni nek.

* Mulats

nem tudná min asza vérmérsék hetne fogni, ho lyik sor szerint most a Honban örökösrol, mely getlenségi parti a simogató vég ditott nevü es.

* Lovész

lovészet eredn Barcsay Miklós Dr. Bruttner ez vészel, 1 drb 1 legtöbb körrel 1

* Techn

pesten felálltat köitségeihz v vallás- és közo kibocsátott kör zónésé tárgyal sére irányult er a miniszternek latát fejezven b

burkolvak, sokan meg vannak sebesítve vagy bántalmazások nyomait viselik magukon. Egy szemtanu mindjárt az ajtó mellett egy tíz éves fiút látott, ki haldokló állapotban volt. Mellette anyja ült, kit a kétségbeesés keserve egészen némává tett. Sem egy ilyen csoportot lehetett látni. Iszonyu kígyózás uralgott a számos ember által lakott helyiségben. A tartós eső a csűr környékét valóságos moesárrá változtatta, úgy hogy a menekülőknek akarva nem akarva a fojtó légkörben kellett maradniok. Egy halvány ember elbeszélte, hogy a dühögők az ágyból zavarták ki és hogy házán kívül elvesztett 20 ezer rubelt, mely szekrényébe volt zárva. Egy szegény nő két fivérét utközben ölte meg a feldühödött nép. Mennyi nyomor csak e néhány talpalatnyi helyiségben!

A külföld.

Heffmann Jesse.

Az „Intransigeant“ minden meghazudtolások daczára leghatározottabban fenntartja az általa hozott hírt Heffmann Jesse haláláról s ezeket mondja:

„Noha még eddig lehetetlen volt azokhoz a személyekhez férni, kik tanúi voltak Heffmann Jesse utolsó izben történt felakasztatásának, mi azért mégis oly biztos kútforrásokból merítettük adatainkat, hogy azokat lenetetlen kétségbe vonni.

„A muszka kormány nagyon jól tudja, hogy Heffmann Jesse halálát már nem fogja továbbra is tagadhatni, ennél fogva a közvéleleményt erre elő akarja készíteni és saját közegei azok, melyek azt Pétervárot leginkább terjesztik, oly emberek, kiknek a kémkedés gyalazatos mestersége Kainbélégyként mintegy homlukokra lat-szik sítve lenni, azalatt pedig a hivatalos muszkalapok e hírt meghazudtolják. Ez a muszka kormány rendes taktikája. Pétervárot nincs ember, ki ezt nemcsak feltételezi, de valóban hiszi is.

„Ezt látszik egy felhivatalos lap tudósítása megerősíteni, mely május 22-ikéről keltozve azt mondja, hogy Heffmann Jesse nagyon el van gyengülve s szinte haldoklik idétlen szülés óta.

„Kétségtelen, hogy Heffmann Jesse az idézett napon meghalt, megfojtva és felakasztva börtönében, és a muszka kormány hasztalanul igyekszik azt tagadni.

Midhat pasa elfogatása.

Szmirnából írják f. hó 18-ról: Roppant gyorsan terjedt el a hír a városban, hogy Midhat basa főkörmányzó Abdul Aziz szultán meggyilkolásában valódiak. Kezdetben sokan kételkedtek a hír valóságában. Tegnap délelőtt azonban egy szakasz sorozredbeli gyalogság jelent meg Midhat basza konakjában. Mig a katonaság bevonult, Midhat basa a kertajtón át elhagyta konakot és a kerttel szomszédos francia konzulátusi épületbe ment, hol Rajnaud konzultól menhelyet kért. A konzul azt válaszolta, hogy Tissot francia követtől utasítást fog kérni.

A térparanesnok. Hilmi, pasa, eközbe az olasz konzultól azon jelentést vette, hogy Midhat pasa kész nem-török hajón Konstantinápolyba menni, az esetben, ha részrehajlatlan bíróság elé állítatik. Midőn a porta Hilmi pasa útján ezen jelentésre

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Egy grófnő titka.

— Elbeszélés. —

28.

Szalatnai Lászlóczy.

Az orvos az inast hívta be, de ezzel egyszerre lépett be Berkesi Elek is.

Meg volt lepetve az öreg ur, midőn ösét halva látta, bár nem szerette, de mégis feltámadt benne a rokoni érzés, s épen ilyen halállal. — No de másnap gyilkosa is megy utána.

Berkesi Elek aztán rendelkezett öse mikénti eltakarításáról s a halotti szertartásról, s mind ebben eljárni az orvost kérte mire az szivesen ajánlkozott.

Mi volt a levélben írva, melyre Berkesi Guszti végerejét feszíté meg, majd megtudjuk.

Az orvos most már csak azon gondolkozott, hogy kézbesítse; vagy mi okon menjen ki a báró lakására, mivel Róza grófnő be nem jött a városba.

Végre is legjobbnak találta, ha a betyárt kivégzik, — mivel ez ott fog végbemenni, — oda kimenni, hogy a kivégeztetést megnézzé s ekkor átadja,

Másnap a rögtönítelő bíróság a be-

értesült. Djvededo igazságügyminiszter Midhat pasához sürgőnyt intézett, melyben a miniszter tudatja vele, hogy a nyilvános eljárás ellen elrendelték és hogy védelmében nem fog korlátoztatni, Midhat e sürgőnyre nem válaszolt.

De midőn a francia konzul felvilágosította, hogy a vett utasítások alapján nem adhat neki oltalmat és hogy, mint hiszi, a többi konzulok is hasonló utasításokat kaptak. Midhat pasa táviratilag felkérte az igazságügyminisztert, hogy biztosítsa őt arról, hogy életét s becsületét mindaddig meg fogja oltalmazni, míg a törvényszék nem mond ítéletet fölőtte. A miniszter erre táviratilag válaszolt s kötelezte magát, hogy Midhatot a rendes törvényszék elé fogja állítani Szmirnában, mely a törvény értelmében fog eljárni. Erre végre Midhat pasa engedett a francia konzul tanácsának és ma délután négy óraker a helybeli hatóságnál jelentkezett.

A fővárosból.

Kevés idő előtt — egy orosz érkezett fővárosunkba, ki neha esekély podgyasz-szal utazott, nagy pénzösszeg és néhány fölőtte értékes ékszer birtokában volt. Ezen egyén, ki néhány helybeli orosz alattvalónak Krapotkin herceg sógora gyanánt mutatta be magát, néhány nap óta podgyasza hátrahagyásával nyomtalanul eltűnt a fogadóból, hol szállva volt. — Hirtelen elutasítás itt aligha forog fön, minthogy az illető pénzes levelek megérkezése előtt nem szándékozott távozni Budapestről, mit egy-két ismerősével tudatott. A föltevés, hogy büntény áldozata lett, nem valószínű. A rendőség értesítette ezen ügyről, azon hozzáadással, hogy az eltűnt egyént utóljára éjjeli mulató helyeken látták.

Régi magyar könyvet, mely egyike lehet az elsőnek, melyeket Magyarországon nyomtattak, lettek a budai város-színház lomtárában. A könyv körülbelül 5 cm. vastagsága, borjubarrel átvont kemény fatablaba van kötve, ezimlapja hiányzik, az első 5 és az utolsó lapok is ki vannak tépve. A könyv czimá: VJ CHRONICHAAS KEONV minden lap fölő van nyomtatva. A vörös és fekete betűk erősek és rendetlenek, mintha fabetük lettek volna.

Hogy Bosznia és Hercegovina okkupálásával minő ternöt csináltunk, azt talán fényesebben mi sem igazolhatná, mint a következő eset.

Sz. budai ügyvéd végrehajtást kért fele nevében egy alperes ellen, ki időközben Boszniába költözött. Az árverés foganatosítása véget az ügyvéd tehát az igazság- és igazságügyminiszteriumok útján Bosznia illetékes hatóságához folyamodott, a magyar kir. igazságügyminiszteriumnak 10499e/S81. sz. leirata azonban értésére adja a végrehajtó fél képviselőjének, hogy az árverés azon okból nem foganatosított, mert alperes Boszniában Plevjében a novibazári zszandszakkban lakik, ott pedig a végrehajtásához szükséges hivatalos egyének nincsenek. Egy tartomány a hol nincs végrehajtó, ez már csak boldog állapot!

tyárt csakugyan halálra ítélte; — az ítélet azon kis falu határán hajtattot végre, hol Berkesi Elek lakott.

Iszonyu nép gyűlt erre össze a szomszéd faluból, s városból.

Voltak itt férfiak, nők, gyermekek, egy a köznépből, mint az uri rendből.

Berkesi Elek nem esekély meglepetésére még Róza grófnő is elhatározta megnézni.

Midőn a betyárt a vesztő helyre kivittek, akkor is bátran nézett az a bitófára, s a helyett, hogy a mellette lévő lelkész beszédére hallgatott volna, iszonyu átkozódásban tört ki; s megátkozta apját, anyját, kik őt elveték magoktól, s azzal látszólag nyugodtan lépett a bitófa alá.

Pár percz mulva csak élettelen teste vonaglott azon.

A doktor e perczben furakodott Róza grófnőhöz, s átadta a levelet.

A grófnő csupa kíváncsiságból feltörte, s bele pillantott.

Iszonyu volt a levél hatása.

A grófnő egy velőtrázó kiáltással ugrott le a hintóról, — melyen eddig ült, s a bitófa felé akart rohanni, de ajultán rogyott össze, ezen kiáltással: „Fiam!”

Sokan rohantak hozzá, de férje először is a levelet vette fel, s zsebre téve azt olvasatlanul, ugy segített nejét a koszra feltenni.

József főherczeg mint az orsz. magyar iparegyesület fővédnöke, kilátásba helyezte, hogy az egyesület közgyűlésén meg fog jelenni, főlteve természetesen, hogy az oly időben tartatik, midőn ő a fővárosba tartózkedik. Erre való tekintettel a közgyűlést június 15-ére tűzte ki a választmány s tudatta ezt a főherczeg főudvarmesterével. Igen valószínű, hogy a közgyűlésen a főherczeg jelen lesz s személyesen fogja az egyesület díszérmeit a kitüntetettek közt kiosztani. A közgyűlésnek az új város-háza nagytermében való megtarthatása érdekében az igazgatóság már meg tette a szükséges intézkedéseket.

A „Váljunk el“ utolsó felvonása ugy kívánja, hogy az igazotit menyecske képen kapja az udvarlót. Az illuziót kedveért szükséges, hogy a mozzanatot ne csak jelzés legyen, Molnárné asszony az adott szövegre a színpalak közt szokott gyöngéd tapaszt nyújtani Nádaynak, hogy a „Váljunk el“ minden előadása után egy csinos bokrétaécskát títz a kabátjára. Ez már egész szerződésszerűleg megy, mint egykor az „Északi csillag“ fénykorában, midőn Hollósy Kornélia urhölgytől (Katalin czárnőtől), a pofont kapott Griceňko káplár ábrázolója: Benza mindig egy-egy füzánt kapott s ennél fogva óhajtott is a dalmi és a velejáró polveves minél gyakoribb ismétlését.

Törvényszéki csarnok.

Szüleinek gyilkosa.

A Pest vidéki törvényszék előtt tegnap délelőtt kezdtek tárgyalni Tujvel János pörét; e fiu megölte édes atyját és mostoha anyját; vele együtt áll vád alatt neje Szloboda Mária.

Tujvel János verőczei születést, 24 éves, katolikus vallásu, nős, egy hét hónapos fiugyermek atyja, bogvárlegény az utóbbi időben napszamos. Vádott büntetlen előéletűnek mondja magát, elnök figyelmeztetésére azonban beismeri, hogy verekedési kihágásért 24 órai s becsület-sértésért 10 ftt pénzbürság illetve 2 napi fogságra ítéltetett.

Elnök. Beszélje el röviden a multját.

Vádlott: A verőczei határban születtem s 10 éves koromig voltam atyai háznál. Ekkor meghalt anyám, én pedig egy Pozsonyhoz közeli lakó nagybátyámhoz kerültem, hol a bogvármesterséget tanul-tam. Tizenhat éves voltam, midőn mostoha anyám hazahírt, azt mondván, hogy otthon jobb dolgom lesz, azonban csak napszamból kellett élnem.

Elnök: De hiszen maga pályáor is volt? —

V. Igen, voltam, de csak ideiglenesen Muszla határán, Esztergom fölöl.

Elnök: Miért veszítette el ezt az állomását? —

V. Azt nem tudom.

Elnök: Akkor megmondom én; azért csapták el magát, mert góromba volt a pályabizottság s a pályaróvossal.

V. Az nem nem igaz.

Elnök: Mit tett aztán? —

V.: Irtam apámnak, hogy küldjön egy kis pénzt, mert nagy nyomorúságban vagyok, de apám mitsem akart rólam tudni.

A grófnőt még otthon is ajultán viték szobájába, hol az orvos s a nőcselédek ápolni kezdék.

Berkesi Elek csak ekkor vette elő a levelet, midőn a szobában egyedül volt.

De midőn elolvasta, ő is iszonyu kiáltással rogyott le, gőrosösen gyűrte össze a levelet.

A levél tartalma ez volt:

„Grófnő! a most kivégzendő betyár az én gyilkosom; senki más, mint büntnk gyermeke. — Berkesi Guszta.”

Berkesi Elek esakhamar magához tért, de nem volt képes egy lépést sem tenni. Gondolkozott mitévő legyen.

Gondolataiból az orvos belépte zavarta fel:

— Báró ur! — mond az, — szomoru dolgot kell tudtára adnom!

Berkesi közönyösen mondá:

— Mondhat bármit, hiszen szomorubbat már nem mondhat, mint a mit a véletlen adott tudtomra.

— Nézze meg ön nejét, mert a grófnő megörlött.

Berkesi felnézett az ég felé. Ajkai valamit mormogtak, mit az orvos nem értett, s aztán egész nyugodtan mondá:

— Jól van orvos ur, intézkedni fogok. Hagyjon magamra.

Az orvos, ki szavainak nagy hatást

Még lakást sem akart adni s két napig ázót a butorom az utcán, mig Verőczei lakást kaphattam.

Eln.: A vizsgálat folyamán ön bizonyos merte, hogy a feleségének s anyósának megmondta, hogy meg fogja ölni a szultánt. Beismerte azt is, hogy felesége a gyilkoságnál jelen volt.

V.: Csak elkísért, de nem jött be velem. —

Eln.: Mit tett a gyilkosság előtti napon? —

V.: Nem dolgoztam semmit, csak fel és alá jártam a szobában s a gyilkoságról gondolkoztam. Este lefeküdtem. Tizenkét óra előtt felkeltem, magamhoz vettem a baltát s azt mondtam, magamhoz gemnek: „gyere Mari menjünk, ha miniszter rajtunk, hát vesszen el.”

Eln.: Tehát vele volt a feleség; mit beszéltek az uton? —

V.: Semmit; nagyon el voltam keseredve s nem szerettem, ha szóltak hozzám.

Eln.: A felesége meddig ment? —

V.: Nem messze az őrháztól, melyben apám lakott, van egy szalmakazal, ott visszamaradt a feleségem. Azt mondtam neki: „várj Mari, majd lepök valamit.”

Egy darabig én is várakoztam a szalmakazal mellett, mig a tehervonat elment. Ekkor láttam, hogy atyám gatyában s téli ingben kijön az őrházból; én besiettem a szobába s balta fokával fejbe ütöttem anyámat, aki az ágyban feküdt.

Anyám az ütésre felugrott az ágyból, ekkor újra fejbeütöttem s ő elesett. Mikor anyámat megöttem, kifordultam a szobából, de még az ajtóban találkoztam apámmal, felfogtam e fejését s őt is leütöttem.

Eln.: Mi történt ezután? —

V.: Felnyitottam a szekrényt s összeszedtem a ruhát, nyálápra vettem s kivitettem a kazal mellé, hol feleségem várakozott rám.

Eln.: Hányszor ütött az apjára? —

V.: Azt nem tudom.

Eln.: Feleségének mikor mondta meg, hogy gyilkolt? —

V.: Az uton mondtam meg neki s ő megijedve azt felelte, hogy ebből nem jó dolog less.

Elnök felmutatja az elrabolt tárgyakat, nagyobbára női felső s alsó ruhák ezek, egy ezüst zsebkönyv, egy két csőtű, egy pisztoly s 80 kr rézpénz.

V.: A vádlott beismeri, hogy a felmutatott tárgyakat apjától rabolta el. Az óra s a kés pénzre megiegyzi, hogy azok valószínűleg valamely kabátban lehettek, mert ő nem emlékszik arra, hogy a tárgyakat elvitte volna.

Eln.: Mit tett a rablástól ruhákkal? —

V.: Belekötöttük feleségem kendőjében s vittük haza, hol én elástam őket egy verembe.

A tárgyalást folytatni fogják.

Időjárás i jegyzék.

A légnymomás általában lassan alább szállt. A nagy légnymomás (764) Ország nyugati részében, a depresszió (155—756) Magyarországból a Balkán-félszigeten, részben Ausztriában van. Németországban különböző irányu, nyugatra és keletre, leginkább az idő változó felhőzet, gyakori égi háborakkal.

gondolt, véghetetlen meglepetve — a báró nyugodtságtól — ment ki.

A báró pedig nem ment nejehez, hanem gondolkozva járkált szobájában.

Végző.

Elbeszélésünk véget ért. Kevés mondanivalónk van még.

Róza grófnő, vagyis már Berkesi Elekne, pár év mulva meghalt; örökléséből sohasem gyógyult ki.

Berkesi Elek ez eset után elveszté minden életkedvét, egészen visszavonult a világtól, s kis falujából soha ki nem mozdult.

Midőn meghalt, birtokán roknai osztottak, de készpénzt mi szép összeg volt, jótékony célokra hagyta.

Romházi Elemér, midőn megdöntö, mint büntetése meg a sors Rózázt és Berkesit, mindkettőnek megbocsátott.

Szantai Sándor irta meg neki ez esetet egész terjedelmében.

Ez eset Sándort is nagyon megrendíté, s midőn hazament nejét átölelte és sokáig csókolta azt szenvedélyesen s titokban egy könnyet törtült ki szeméből.

Midőn később meghallotta, hogy a grófnő meghalt, megindult hangon felebé!

— Bocsássá meg az ég, a miket vétkezett! . . .

(Vége)

Hazánkban sékelt szelek me főlebb, a légnymó szállt. Az idő t possal váltakoz zivatarral félbes don, Beszterozé márkon, Orsová és Ungvárott. Kílatás a nyire felhős, bo időt várhatni to vel és helyenk

U J D

* Személ selő hosszas tá meg először a lépésekor éljen

* A mai szép érdeklődés rében. A jegye folyamán. —

* Valópe válópörökben. mincztől ilyen nél tárgyalatn ditottak a férje állhatatosabbak

* A debi önképző egyesü pitásának javar ton) a népkert rendezni.

* Katast szepesi tanyabir rási becsölő bizt kálatát a szepes fón a Keszei-Li s következő dá kadatlanul. A

* A Pés munkatársai kil tőségéből, a kö rült differenzia tegnapi óta új mint írjak. —

* A ka nagy mérvben hónapok alatt közös hadügym dalom támadt an nak a polgári há mérvü igyeuble hátrányára lenn nek.

* Mulats nem tudná min aszta vérmérsék hetne fogni, ho lyik sor szerint most a Honban örökösriől, mely getlenségi parti a simogató vég ditott nevü es.

gének udvaroln adomából, arról annyit mindene nőveli tisztelét kinek van ann és az Ellenört.

lapokat olvassa következő: Tu a függetlenségi kösre vonatkoz meg, azt azonn urak, a kik szem a magyar nem megismertetni. alatt Andrassy mas beszélgetés több óraig társ tonosan a mag sorsa és jöve Mindezekről a tesülvé. Ez alk asztalán a függ a trónörökös m jót és rosszat léle mondanak, szeretetünket a cseppet sem za szó volt!

* Lövész lövészet erede Barcsay Miklós Dr. Bruttner ez véssel, 1 drb 1 legtbő körül l

* Techn pesten felállítat költiségeihez v vallás- és közö kibocsátott kör zönsége tárgyal sére irányult er a miniszternek k

orsz. ma...
Még lakást sem akart adni s két napig lakást kaphattam.
Eln.: A vizsgálat folyamán ön beismerte, hogy a feleségének s anyósának beismerete azt is, hogy felesége a gyilkos ságnál jelen volt.
V.: Csak elkísért, de nem jött be velem.
Eln.: Mit tett a gyilkosság előtti napon?
V.: Nem dolgoztam semmit, csak ságról gondolkoztam. Este lefeküdtem. Tizenkét óra előtt felkeltem, magamból vettem a baltát s azt mondtam, magamból gemnek: gyere Mari menjünk, ha nincs sen rajtnak, hát vesszen el.
Eln.: Tehát veled volt a felesége; mit beszéltek az uton?
V.: Semmit; nagyon el voltam keseredve s nem szerettem, ha szótak hozzám.
Eln.: A felesége meddig ment?
V.: Nem messze az órházról, melyben apám lakott, van egy szalmakazal, ott visszamaradt a feleségem. Azt mondta nekem: várj Mari, majd lokok valamit. Egy darabig én is várakoztam a szalmakazal mellett, míg a tehervonat elment. Ekkor láttam, hogy atyám gatyáiban s téllingben kijön az órházból; én besiettem a gózába s balta fokával fejbe ütöttem anyám, aki az ágyban feküdt. Anyám az ütést felugrott az ágyból, ekkor újra fejbeütöttem s ő elesett. Mikor anyámat megölttem, kifordultam a szobából, de még az ajtóban találkoztam apámmal, felfogtam e fejszt s őt is leütöttem.
Eln.: Mi történt ezután?
V.: Felnyitottam a szekrényt s összezsúrodtem a ruhát, nyálábra vettem s kivittem a kazal mellé, hol feleségem várakozott rám.
Eln.: Hányszor ütött az apjára?
V.: Azt nem tudom.
Eln.: Feleségének mikor mondta meg, hogy gyilkolt?
V.: Az uton mondtam meg neki s ő megjévedve azt felelte, hogy ebből nem jó dolog less.
Eln.: Felmutatja az elrabolt tárgyakat, nagyobbra női felső s alsó ruhák ezek, egy ezüst zsebóra, egy két csővű pisztoly s 80 kr rézpénz. A vádlott beismeri, hogy a felmutatott tárgyakat apjától rabolta el. Az óra s a késpénzre megjegyzi, hogy azok valószínűleg valamely kabátban lehetnek, mert ő nem emlékszik arra, hogy a tárgyakat elvitte volna.
Eln.: Mit tett a rablított ruhákkal?
V.: Belekötöttük feleségem kendőjében s vittük haza, hol én elástam őket egy verembe.
A tárgyalást folytatni fogják.

Időjárás-jegyzék.
A légnyomás általában lassan alább szállt. A nagy légnyomás (763-764) Oroszország nyugati részében, a depresszió (155-756) Magyarországon, a Balkán-félszigeten, részben Ausztriában van. Németországban különböző irányú, gyenge szeleknél az idő változó felbőzött, gyakori égi háborúkkal.
gondolt, véghetetlen meglepetve — a báró nyugodtságtól — ment ki.
A báró pedig nem ment nejehez, hanem gondolkozva járkált szobájában.
Végszó.
Elbeszélésünk véget ért. Kevés mondanivalónak van még.
Róza grófnő, vagyis már Berkesi Elek, pár év múlva meghalt; örökségéből sohasem gyógyult ki.
Berkesi Elek ez eset után elveszté minden életkedvét, egészen visszavonult a világtól, s kis falujából soha ki nem mozdult.
Midőn meghalt, birtokán rokonai osztottak, de készpénzt mi szép összeg volt, jótékony cseleokra hagyta.
Roházi Elemér, midőn megölték, mint büntetése meg a sors Rózát és Berkesit mindkettőnek megbocsátott.
Szentái Sándor írta meg nekünk ez esetet egész terjedelmében.
Ez eset Sándort is nagyon megrendíté, s midőn hazament nejt átölelte és sokáig esköltözte azt szenvedélyesen s titokban egy könyvet törtölt ki szíveimből.
Midőn később meghalt, megintul hangon, hogy grófnő meghalt, megintul hangon megébege! — Bocsássa meg az ég, a miket vétkezett! . . .
(Vége.)

Hazánkban: Többnyire keleties, mérsekelt szelek mellett a hőmérséklet még főlebb, a légnyomás általában kevéssel alább szállt. Az idő többnyire felhős, borus, napos váltakozó, helyenkint esőkkel és possal váltakozva. Zivatar volt: Aradon, Besztercén, Besztercebányán, Kés-márkon, Orsován, Szolnokon, Trenésben, és Ungváron.
Kilátás a jövőre: Hazánkban: Többnyire felhős, borus, napos váltakozó időt várhatni továbbra is, jóval több esővel és helyenkint zivatarral.

UJDONSÁGOK.

- * **Személyi hir.** Simonyi Ernő képviselő hosszas távollét után tegnap jelent meg először a képviselőházban, a hol belépésekor éljenzással fogadták.
- * **A mai műkedvelői előadás** iránt szép érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A jegyek nagyrésze elkert a nap folyamán. — Az előadandó darabokat Mandok y Béla ur rendezi.
- * **Válóperek.** Nagy a szaporaság a válópörökben. Csupán a jövő héten harminezöt ilyen pör fog a legfőbb ítélőszék-nél tárgyalatni. Ezek közül csak tizet indítottak a ferjek, a többi a nők. Mégis állhatatosabbak hát a férfiak!
- * **A debreczeni kereskedő ifjak** önképző egyesülete saját pénztára gyarmatisának javára június hó 18-án (szombaton) a népkertben nyári mulatságot fog rendezni.
- * **Kataster.** Ezennel értesítettek a szepesi tanyabirtokos polgárok, hogy a járási becső biztos ur, osztálybasorozási munkálatát a szepesen t. máj. hó 30-án hétéfőn a Keszei-Liptai dűljőjében kezdi meg. s következő dűlőkben fogja folytatni szakadatlanul. A városi tanács.
- * **A Pesti Hírlap** szerkesztője s munkatársai kiléptek nevezett lap szerkesztőségéből, a köztük s a kiadó közt felmerült differenciák miatt. Nevezett lapnál tegnap óta új szerkesztőség dolgozik, s mint írják, — iránya is változni fog.
- * **A katonai karhatalom** oly nagy mérvben lett igénybe véve az utolsó hónapok alatt Magyarországon, hogy a közös hadügyminisztérium körében aggodalom támadt az iránt, hogy a katonaságnak a polgári hatóságok által lett nagymérvű igénybe vétele nem fog-e nagyobb hátrányára lenni a legénység kiképzésének.
- * **Mulatságos adoma.** Ha Jókairól nem tudná minden gyerek, hogy enthuziasztá vérmeiséket szerint, könnyen rá lehetne fogni, hogy bizelgő, mint akármelyik sor szerint fizetett udvari poeta. Irt most a Honban egy adomát „Rezső“ trónörököséről, melynek tompa hegyével a függetlenségi párti lapokat szeretné megszünni, a simogató végével pedig a magyarra fordított nevű es. és kir. főherceg ő fenségének udvarolni. Hogy mennyi az igaz az adomából, arról feleljen Jókai fantáziája; annyit mindenesetre sikerült elérnie, hogy növeli tisztelőinket a trónörökös iránt, a kinek van annyi izlése, hogy nem a Hon és az Ellenőr, hanem a függetlenségi párti lapokat olvassa. Az adoma egyébként a következő: Tudva van, hogy valahányszor a függetlenségi lapokban egy a trónörökösre vonatkozó kíméletlen cikkek jelenik meg, azt azonnal sietnek azok a bizonyos urak, a kik szeretnék, ha a trónörökös szíve a magyar nemzetől elidegenednék, vele megismertetni. Rezső főherceg itmulatása alatt Andrássy Gyula gróft egészen bizalmas beszélgetésre hívta meg magához s vele több óráig társalgott, mely idő alatt folytonosan a magyar nemzet jelleme, jelen sorsa és jövődjé fölött beszélgettek. Mindezekről a főherceg igen jól van értesülve. Ez alkalommal is ott heverték az asztalán a függetlenségi hírlapok, a mikre a trónörökös megjegyze: „Az embernek jót és rosszat meg kell hallani a mit felele mondanak, hanem ez utóbbiak a mi szeretettünk a magyar nemzet iránt egy cseppet sem zavarják meg.“ Fejedelmi szó volt!
- * **Lövészet.** A május 26-án tartott lövészet eredménye. Díjat nyertek: ifj. Baresay Miklós szögélvessel 1 drb aranyat, Dr. Bruttner ezred orvos legjobb mélylövészel, 1 drb 1 frtos tallért. Jóna Dániel legelső körrel 1 drb 1 frtos tallért.
- * **Technologiai muzeum.** A Budapesti felállítandó technologiai muzeum kötségeihez való hozzájárulás iránt, a vállas- és közoktatásügyi miniszter által kibocsátott körrendeletet Hajdumegyé községe tárgyalván, a hazai ipar emelésére irányult eme nemes kezdeményezését a miniszternek örömmel üdvözölte, sajátlatát fejezven ki a felett, hogy magán

vagyon hiányában azt közvetlen anyagi támogatásban nem részesítheti. Ezért utasította a megye alispánját és szolgabírát, hogy a megyében és járásban ezen felállítandó intézet célját minél szélesebb körben megismertetvén, s a nemes célra adakozásra buzdítván, gyűjtést eszközöljenek.

- * **Kérelem.** Mult szerdán délután a nagyerdő lövőde helyiségben megtartott elemi iskolavendékei majálisán egy lilla szín szegélyű esernyő tévedésből elcseregetett; fölkeretik azon tisztelt egyén, ki a nevezett esernyőt elvitte, hogy azt cseppó utca 315 számú házhoz küldje el, hol az elcserelt esernyő másikat azonnal vissza fogja kspni.
- * **A debreczeni iparos ifjuság** egyleti helyiségében lévő kuglizó ünnepélyes megnyitása holnap délután 3 órakor lesz, mire felhívjuk az egylet alapító, pártoló és rendes tagjainak figyelmét. A kuglizó megnyitása tarsas vacsorával lesz egybekötve.
- * **Oláh Józsei zene** társulata holnap délután a nagyerdő vendéglő helyiségben fog működni.
- * **Lakváltoztatás.** Weisz Gyula különleges orvos ezennel tisztelt járó betegeivel és ösmerőseivel tudatja, hogy lakását f. év június hó elsejétől a nagyvárosi a d-u-t-c-a sarkán, levő Ujhelyi-fele házba 2121 sz. a. — az Európa kávéházzal szemben — teszi átlat.
- * **Furcsa keresztelek.** Tegnapelőtt Uj-Pesttől nem messze ritka látvány tárult fel a Duna parton. Nyolcz egyen vette fel a baptista-keresztséget s a szertartásnál az egész baptista hitközség jelen volt. A töltésen két sátort állítottak fel, egyet a férfiak, egyet a nők számára, a hol ruháikat letették s fehéritetlen vászonköntösöt vettek magukra. A keresztelezők közt négy 22—25 éves férfi, két idősebb asszony és két leány volt. A keresztelezők körbe álltak a parton, s a körben papjuk foglalt helyet. E pap, egy Mayer nevezetű asztalos, fekete talárt, fekete nadragot viselt. Valamennyi hívő, a ki a szertartásra megjelent, levette fővegét s egy himnuszt énekelt. A himnuszt után a pap mintegy másfél óráig tartó beszédet mondott, mely tele volt metafizikai és vallási közönyekkel, bibliai idézetekkel, melynek célja az volt, hogy kimutassa: csak az olyan keresztelek érvényes, mely vízbe való alámerülés által megy végbe. — Mikor a szent beszédnek, mely még a hívők türelmét is kemény próbára tette, vége volt, a keresztelezők a pap vezetésével mellet páronként lementek a töltésen. A vízhez érve, a férfiak balról, a nők jobbról felálltak, míg a pap, azon ruhában bement a folyamba, körülbelül egy ölnyire, úgy, hogy a víz eszéig ért. Intésére az egyik ifju oda ment hozzá; ennek mindkét kezét megfogta jobb kezével, míg balkezt hátra tette s azután a következőket mondá: Megkereszteltek tehát az atya, fiu és szentlélek nevében. Amen! Eszavakkal a pap lemeríté a keresztelező fejt; ez a keresztelek be volt fejezve. Hasonló szertartás szerint ment végbe a többinek keresztelese is. A megkereszteltek ezután a sátrakba mentek, hol száraz ruhát váltottak. Innen a baptistaimaházba mentek.
- * **Ez is „ló“-vonat.** A bukaresti közuti vaspályán nagy reformot terveznek, ugyanis a kocsiak elé lovak helyett ökröket akarnak befogni, mert hát Romániában ousőbban lehet ökröket venni, mint lovakat; a gyorsaság úgy sem jó mindig.
- * **Zsidóüdvözési apróságok.** Egy charkovi lap hozza a következőket. Egy kievi rendőr tiszt találkozik az utcán egy botrányesinálával, ki hona alatt pár rablított eszmat vitt és megszóllta: Add ide! Mennyit loptál? — Csak egy párt, felelt a megszóllított. — No akkor csak iparkodjál szemem elől pusztulni! és a rendőrtiszt is másfelé fordult. — Jekaterinoslavból a Moszkvai Ruskij Kurirnek írják e hó 21-ről: Tegnap és ma apró csatározások folytak a zsidók és a parasztok közt. Midőn tegnap a tömeg egy pálinkamérést rohant meg és azt szétrombolni akarták, a ravasz zsidó pálinkamerő néhány hordó pálinkát az utcára vitetett. A tömeg a hordókra vetette magát a menynyit lehetett, megivott a pálinkából és tovább ment anélkül hogy a zsidót bántotta volna. Posenban kedden éjjel két helyen találtak falragaszokat, melyek a következőket tartalmazták: Halál a zsidókra! Pentegek, május: 27-ig éjjeli 12 óráig megtörténik az összes zsidóság kiirtása és legyilkolása. A Wl vezető. A rendőrség ugyan eltávolítá a falragaszokat, de az egész város izgatottságban van.
- * **Villamos készülékek** kiállítására, mely e nyáron Párisban tartatik, Magyarország mint önálló állam szollitá-

tott fel a részvételre, a kormány azonban meggyőződésről, hogy hazánkban egy egész osztályhoz képest elegendő kiállító nem veszt részt, a külön kiállításról lemondott s felszólította az egyes gyárosokat, mint magán-kiállítók jelentkezni a kiállítás bizottságánál. Hazánkat legméltoőbban Neuhold János budapesti villany-készülék gyáros fogja képviselni, ki a következő tárgyakat állítja ki: egy általa szerkesztett érdekes telefon, mely egy ügyesven alkalmazott emeltyű-szerkezet segítségével a hangot négyszeres erővel adja vissza. E telefon, mely már szabadalmat is nyert, öt-hat különböző szerkezetben lesz kiállítva. Különböen e kiállításra Neuhold meg egy másik találmányát is megküldi, mely a villanyvilágításra igen alkalmas, erős teletből áll, azonkívül egy villanyos motor, néhány villamos tranzmissziót és egy Benovits-féle távjelzőt.- * **Az erdő titka.** Morvaország Kiritem községéből írják: A Rauchitz uraság rupprechtli pagonyában egy kis társaság rókára vadászott, s e közben a Rauchitz és Jedernik közt fekvő Rovecz völgy egyik erdő részében két szikla közé ékelve, majdnem álló helyzetben, egy emberi holttestet találtak. A holttest nyaka közé hurok volt csavarva, jobb keze fölöl egy hatlövétű revolver fektült a földön, melynek egyik töltése ki volt löve, s jobb füle irányában egy esomó aludt vér volt észrevehető. A holttesten igen tisztességes ruha volt s sziklán egy laid fektült. A pagony-erdész segédjével ott maradt a holttestnél s bevarták a rögtön értesített csendőrséget. Ez meg is érkezett, s a holttestet megvizsgálták; a mellényzsebében volt egy ezüst remontoir óra, kabát zsebében egy jegyzék könyv, ebben 40 frt 84 kr. és egy czédula, melyre cseh nyelven ez volt írva: a ki megtalál, temessen el keresztény módon; olyan ember voltam, a kit üldözők kihajszoltak az életből. A boncolásnál kintt, hogy öngyilkosság forog fenn, s az illető Valéra Károly föld-birtokos, a ki uszorosok kezébe esett, s valószínűleg ezek elől menekült a halálba.
- * **Düledező iskola.** Felső Dabasról írják, hogy ott az államilag segélyezett községi iskola minden pillanatban bedüléssel fenyegeti a tanulókat. — Hja, ugy van az, ha a közoktatásügyi miniszter nem látja, a nagy fejtöréstől, hogy hová állítsa harmadik egyetemet!
- * **A családott prágaiak.** Az a hir, hogy a trónörökös prágai bevonulását elhatalosította, egészen kiforgatta formájából a cseh főváros képét; zavar csalódás minden arczon. Sokan nem tudják, hogy tovább folytassák-e házaik földiszítését, vagy abbahagyják, sokan még azt a diszt is ieszedték, a mit ráagattak. A város még folyton hemzseg a sok idegenektől, bár már sokan elutaztak. Sok idegen feluton fordult vissza haza, mikor a lapokban arról értesült, hogy a trónörökös Prágába bevonulása bizonytalan időben fog megtörténi. Az általános levett bangulatot még inkább növeli az esős, borongós idő, mely finom párával itatja tele a cseh zászlókat, melyek aztán nagy busan cseh tornászok és másféle egyetlek egyenruháját. A cseh agitatorok azon terve is elázott a nagy esőben, hogy a bevonulási ünnepelet nemzet demonstratióvá fújják fel, mivel a hazaszéledt hazafiak és egyletek aligha fognak vállalkozni arra, hogy még egyszer megreszkirozzák az utat Prágába.
- * **Következő nyilatkozat** küldött be hozzánk: A „Pesti Hírlap“ szerkesztői és dolgozóitársai és a kiadó cég „Légrády-testvérek“ közt ismételve felmerült elvi differenciáik következtében az alulírott egész szerkesztőség a mai napon a nevezett lap szerkesztésétől visszaléptünk. A „Pesti Hírlap“-ot e szerint mátol fogva egy teljesen új szerkesztőség kezébe veszi az olvasó közönség s az alulírott régi szerkesztőség ezen, szellemi vezetésében új lap tartalmaért minden felelősséget magától elhárít s kérjük a t. olvasó közönséget, hogy ezt szives tudomásul vennie. A jövő hó közepén kezdve „Budapesti Hírlap“ czim alatt hasonló alakban és kiállításban s ugyerazon előfizetési áron, ugyanazon szellemben s nemzeti politikai irányban, pár állás foglalása nélkül s közőségünk szolgálatára politikai napilapot indítunk, melyre a régi „Pesti Hírlap“ előfizetőinek s a t. hazai közönségnek nagybecstű figyelmét és pártfogását kikérni bátorokodunk. A régi „Pesti Hírlap“ szerkesztősége és összes munkatársai a „Budapesti Hírlap“ szerkesztőségének tagjai lesznek. Kelt Budapestben, 1881. május 26-án. — Cs. tási József, felelős szerkesztő. B. Kaas Ivor, főmunkatárs. Balogh Pál, Berényi László, Kacziány Géza,

Kürthy Emil. Rákosi Viktor. Szokolay Kornél, Dr. Wolf Vilmos.
* **A londoni „Freiheit“ pörét** tegnap tárgyalták, mint fávritailag jelentik, a londoni központi fenytő törvény-szék előtt. Az a torney-general képviselte a kormányt, a vádlott Most védője Sullivan volt. Az ügyész előbb azt fejtegette ki, hogy az esküdteknek csak a fölött kell itélniök, vajjon az olyan cikkek, minőt a „Freiheit“ közölt, az angol törvények értelmében büntetendő-e vagy nem? Politikai kérdéseket ezzel összezavarni nem szabad, ép oly kevéssé azt, mintha ezzel a sajtószabadságot akarnák korlátozni; sőt ellenkezőleg, a kormány érintetlenül akarja meghagyni a sajtó szabadságát, szerencsére Anglia nem ismer censort a sajtóban, s egyedül az esküdtek illetékesek megítélni, hogy mi a büntetendő. A vádlott bir mindazzal a joggal, mivel angol állampolgár, s nézetet hirdetheti szabadon, de a cikkek egyenesen a gyilkosságra ingerel. — A közzvadó különösen hangsúlyozza azt, hogy a fejedelem meggyilkolására igazolt cikket semmivel sem tartja inkább büntetendőnek, mint ha bármelyik polgár meggyilkolására igazatna; tény azonban, hogy a vádlott épen egy urakodó megölésére igazott; s az angol törvények értelmében az enemi fölszólítás büntetendő eselekményt képez. A közzvadó ezután fölolvassa a cikket, bizonyítva belőle, hogy az nem pusztán politikai agyrem, de egyenes fölszólítás a gyilkosságra. Fölolvass továbbá Most napló-jegyzeteiből egyetmást, többek között, hogy Triest a legbiztosabb lerakója és megőrző helye a dynamitnak. E jegyzet azt bizonyítja, hogy a vádlott komolyan vette ezt a gyilkos szándékot s az angol törvénynek minden ilyen előkészítet meg kell torolnia. — Sullivan védő azt fejtegeti, hogy ez igazatásért nem lehet senkit felelősségre vonni, mert a megölésre kiszemelt nem angol alattvaló, s a törvény csak ezekre terjeszti ki oltalmát. Hivatkozik arra is, hogy több angol lap sokkal hevesebben támadta meg az orosz ezárt. Az esküdtek busz percznyi tanácskozás után büntösnek mondták ki Mostot, hozzá téve, hogy itéletük az enyhítő körülményeket öbajtja tekintetbe venni, mivel a vádlott a külföldi. Az itéletet még nem hirdették ki.
Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.
Arverési hirdetés.
A néhai Földesi Antal hagyatéki tömegéhez tartozó házi butorok s egyéb ingóságok a végrendeleti végrehajtó és a végrendeletben kinevezett bizottság határozata s megkeresése folytán a folyó 1881-dik évi június hó 2-ik napján délutáni 3 órakor az elhunynak debreczeni ezeled-utczai 25. szám alatti volt lakásán nyilvános árverésen-készpénz fisetéssel mellett a legtöbbit igérőknek elfognak adadni.
Mire a venni kívánókat meghivom. —
Debreczen, 1881. máj. 26-dikán.
Paksy Imre,
kir. közjegyző.
(247.)
ERZSÉBET-KIRÁLYNÉ SÓSFÜRDŐ
gyógyhely Budapestben, (Budán).
Idény május 1-től szeptember 30-ig.
A gyógyhely keserűvíz-forrásai (ró és fürdő-gyógymód) legjobb sikerrel használhatóak: a beteg bánalmánál, alhasi és általános vérbőségnél, és ez ebből keletkező nemesebb szervekhez való vér-ödu-lá-nál, v. rőczéri pangások esetében, arany-érsnél, tulságos elhízásnál, rászikórnál, máj és lépba-joknál, közzvénynél és végre női betegségek-nél.
Egészséges lekvés, tisztá üde levegő, 40 kényelmes lakszoba, jó vendéglő, többnemű szórakozás.
Pontos közlekedés a fővárossal állomásozó társas-kocsikon, reggel 5 órától kezdve.
Rendelő orvos Dr. Bruck J. (lakik Budapest, Deak-utca 19.)
Tulajdonosok: **Mattoni és Wille.**

